

VAT alert Belgium

Btw-plicht voor
publiekrechtelijke
lichamen:
administratieve
zienswijze
gepubliceerd

A wealth of tax information
within your fingers' reach
Discover Deloitte's apps

Belgium app

Global tax
app

De btw-administratie publiceerde recentelijk een geactualiseerde versie van haar administratieve richtlijnen inzake de btw-plicht van publiekrechtelijke lichamen (zie [administratieve circulaire nr. 42/2015 van 10 december 2015](#)). Een actualisatie van

de vroegere administratieve richtlijnen drong zich sinds geruime tijd op ingevolge Belgische en Europese rechtspraak. De nieuwe circulaire gaat ook uitgebreid in op de na te leven btw-verplichtingen, met schematische overzichten voor de verschillende typegevallen. De nieuwe administratieve richtlijnen moeten vanaf 1 juli 2016 toegepast worden. Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste nieuwigheden.

Uitgangspunt: een publiekrechtelijk lichaam is niet btw-plichtig

Enkel publiekrechtelijke lichamen worden, in de mate dat zij werkzaamheden of handelingen verrichten “als overheid”, van het toepassingsgebied van de btw uitgesloten. Aangezien het niet altijd eenvoudig is te bepalen of een publiekrechtelijk lichaam optreedt “als overheid”, neemt de btw-administratie als uitgangspunt dat publiekrechtelijke lichamen in België, in principe, steeds handelen “als overheid” en bijgevolg niet btw-plichtig zijn.

Tenzij concurrentieverstoring van enige betekenis of specifieke handelingen van niet onbeduidende omvang

Publiekrechtelijke lichamen worden evenwel als btw-plichtige aangemerkt als ze activiteiten uitoefenen waarvoor een behandeling als niet-belastingplichtige tot concurrentieverstoring “van enige betekenis” zou leiden alsook voor een limitatieve lijst van handelingen vermeld in artikel 6 derde lid BTW-Wetboek voor zover deze “niet van onbeduidende omvang” zijn.

Teneinde te bepalen of er sprake is van concurrentieverstoring wordt teruggevallen op de criteria ontwikkeld in de rechtspraak van het Hof van Justitie, met name dat een potentiële (reële en niet zuiver hypothetische) concurrentieverstoring zou optreden in het nadeel van private concurrenten of in het nadeel van het publiekrechtelijk lichaam zelf.

Daarnaast koppelt de nieuwe circulaire de begrippen “van enige betekenis” en “van onbeduidende omvang” voortaan aan een drempelbedrag, dat gelijk loopt met de huidige maximumdrempel voor de vrijstelling voor kleine ondernemingen. Zo zal de btw-administratie aannemen dat er ten aanzien van een bepaalde werkzaamheid geen concurrentieverstoring van enige betekenis is of dat een bepaalde werkzaamheid van onbeduidende omvang is indien de jaarlijkse omzet uit deze werkzaamheid het bedrag van 25.000 EUR niet overschrijdt.

BTW-plicht van publiekrechtelijke lichamen met vrijgestelde activiteiten

De btw-administratie gaat ervan uit dat het verrichten van handelingen die vrijgesteld zijn op basis van artikel 44 BTW-Wetboek (bv. de exploitatie van een OCMW-rusthuis, de exploitatie van sportinfrastructuur door een gemeente, scholen van het gemeenschapsonderwijs, ...) door een publiekrechtelijk lichaam in principe leidt tot een potentiële concurrentieverstoring. Ook hier wordt de drempel van 25.000 EUR toegepast om te bepalen of deze concurrentieverstoring “van enige betekenis” is en bijgevolg leidt tot (vrijgestelde) btw-plicht van het publiekrechtelijk lichaam. Ook kan het publiekrechtelijk lichaam het tegenbewijs leveren.

Aangezien de werkzaamheden vermeld in artikel 44 BTW-Wetboek vrijgesteld zijn van btw, leidt de btw-plicht niet tot een verplichting om btw aan te rekenen of tot

recht op aftrek van btw. Niettemin kan de hoedanigheid van vrijgestelde btw-plichtige in bepaalde situaties btw-verplichtingen met zich meebrengen (zie hierna).

Btw-verplichtingen

De circulaire besteedt tenslotte veel aandacht aan de na te leven btw-verplichtingen in functie van het type van btw-hoedanigheid van het publiekrechtelijk lichaam (niet-belastingsplichtige, gedeeltelijk belastingsplichtige).

Voor een publiekrechtelijk lichaam dat gedeeltelijk btw-plichtige is omdat ze enerzijds handelingen verricht als overheid (handelingen buiten btw) en anderzijds handelingen als bedoeld in artikel 44 BTW-Wetboek (concurrentieverstoring van enige betekenis, handelingen binnen btw maar vrijgesteld), betekent dit:

- dat zij kwalificeert als een belastingplichtige ondernemer (B2B) voor de toepassing van de plaatsbepalingsregels inzake diensten. Dit impliceert dat dit publiekrechtelijk lichaam Belgische btw zal moeten afdragen (via een bijzondere btw-aangifte) op alle diensten die zij aankoopt bij niet in België gevestigde leveranciers en die volgens de plaatsbepalingsregels voor btw-doeleinden plaatsvinden in België (ongeacht of deze aankoop betrekking heeft op de activiteit buiten btw of op de vrijgestelde activiteit);
- dat zij btw moet voldoen over werk in onroerende staat (andere dan herstelling, onderhoud en reinigingswerk) verricht met eigen personeel. Dit geldt enkel voor het werk in onroerende staat dat verricht wordt in het kader van de van btw vrijgestelde activiteit waarvoor het publiekrechtelijk lichaam wordt aangemerkt als vrijgestelde btw-plichtige.

Gelet op het feit dat er omtrent het btw-statuuat van de handelingen bedoeld in artikel 44 BTW-Wetboek voortaan duidelijkheid bestaat, komt de tolerantie dat publiekrechtelijke lichamen deze handelingen niet dienden te rapporteren in het rooster 00 van de periodieke btw-aangifte ook te vervallen.

B2G btw-opeisbaarheidsregels

Indien komt vast te staan dat het publiekrechtelijk lichaam voor bepaalde handelingen kwalificeert als btw-plichtige en deze handelingen niet kunnen worden vrijgesteld op basis van artikel 44 BTW-Wetboek, zal het publiekrechtelijk lichaam btw moeten aanrekenen over de ontvangen vergoeding en de verschuldigde btw moeten afdragen (via een periodieke btw-aangifte). In dat geval beschikt het publiekrechtelijk lichaam voor deze handelingen eveneens over een recht op aftrek van de btw geheven over de aangekochte goederen en diensten. Ingevolge de nieuwe btw-opeisbaarheidsregels die sinds 1 januari 2016 van kracht zijn in een B2G-relatie (Business to Government), zal het publiekrechtelijk lichaam de btw die op de aankoopfactuur in rekening wordt gebracht evenwel pas in aftrek kunnen brengen vanaf het moment dat de aankoopfactuur betaald werd. Voor verdere details omtrent deze B2G opeisbaarheidsregels verwijzen we naar onze [VAT alert van 2 december 2015](#).

Te ondernemen acties

De verplichte toepassing van de nieuwe administratieve richtlijnen vanaf 1 juli 2016 geeft publiekrechtelijke lichamen de tijd om zich te conformeren aan de nieuwe

richtlijnen. Momenteel wordt door de btw-administratie nog de laatste hand gelegd aan een lijst met veel gestelde vragen (FAQ) met concrete specifieke gevallen.

Elk publiekrechtelijk lichaam doet er bijgevolg goed aan haar btw-statuuat te (her)evalueren tegen 1 juli 2016, met name op volgende punten:

- het in kaart brengen van handelingen waarvoor een behandeling als niet-belastingplichtige tot concurrentievervalsing van enige betekenis zou leiden:
- de impact van de btw-plicht ingevolge het verrichten van vrijgestelde handelingen op de aankoop van diensten vanuit het buitenland, werk in onroerende staat met eigen personeel, ... teneinde een tijdige en correcte afdracht van de Belgische btw te verzekeren.

Contacts

If you have any questions concerning the items in this alert, please contact your usual tax consultant at our Deloitte office in Belgium or:

- Kris Eeckhout, keeckhout@deloitte.com, + 32 9 393 75 39
- Joris Rasschaert, jrasschaert@deloitte.com, + 32 3 800 86 21

For general inquiries, please contact:

bedeloiattetax@deloitte.com, + 32 2 600 60 00

Be sure to visit us at our website: <http://www.deloitte.com/be/tax>

Deloitte Belgium

Berkenlaan 8A, 8B, 8C
1831 Diegem
Belgium

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries and territories, Deloitte brings world-class capabilities and high-quality service to clients, delivering the insights they need to address their most complex business challenges. Deloitte's more than 200,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

[Subscribe](#) | [Unsubscribe](#)

© 2016. For information, contact Deloitte Belgium.